

Záróvizsga előtti gyakorlat 2

Leírás:

4 hónap gyakorlat ebből a hallgató 3 hónapot kötelezően közforgalmú gyógyszertárban tölt, 1 hónapot pedig kórházi, illetve klinikai gyógyszertárban.

A záróvizsga előtti gyógyszertári gyakorlat célja, hogy a hallgató az egyetemen elsajátított elméleti tananyagot, különös tekintettel a gyógyszerhatástani, a gyógyszer-technológiai és a szakigazgatási-ügyviteli kérdésekre, a gyakorlatban alkalmazza és fejlessze. Bővítse tudását a gyógyszertárban forgalmazott fitoterápiás készítményekkel kapcsolatos ismeretek szakmailag helyes alkalmazása területén. A jelölt szerezzen jártasságot a betegekkel, ill. a gyógyszertár dolgozóival kialakítandó helyes kommunikációban. A gyakorlat további célja, hogy a hallgató mélyítse tudását a magisztrális gyógyszerkészítés területén.

A kórházi/klinikai gyógyszertári gyakorlat célja, hogy a záróvizsga előtt álló hallgatók képet kapjanak az intézeti gyógyszertárak feladatköréről, megismerjék a kórházi/klinikai gyógyszertárak szakmai és gazdálkodási feladatait, a gyógyszertárban folyó sajátos gyógyszerkészítési feladatokat, a gyógyszertár információs munkáját és terápiát segítő tevékenységét, valamint a gyógyszertár minőségbiztosítási rendszerét.

Szintérinformáció:

A Záróvizsga előtti gyakorlat 2. kurzus a mintatanterv 10. szemeszterének része, előtanulmányi feltétele a mintatanterv 9. szemeszterének végéig szereplő valamennyi kötelező tárgy teljesítése, valamint a kötelezően és szabadon választható tárgyak 9. szemeszter végéig előírt kreditpontjainak összegyűjtése.

Időtartama: 4 naptári hónap (40 óra/hét).

A 4 hónapból a hallgató 3 hónapot kötelezően közforgalmú gyógyszertárban tölt, 1 hónapot pedig kórházi, illetve klinikai gyógyszertárban.

A hallgató a záróvizsga előtti gyakorlatokat az SZTE Gyógyszerésztudományi Kar által akkreditált, vagy a szakképzési rendelet által meghatározott feltételek szerint akkreditált képzőhelyen töltheti. A közforgalmú gyógyszertári gyakorlat helyszínét a minél szélesebb körű tapasztalatszerzés érdekében javasoljuk több gyógyszertárban tölteni. A kórházi/klinikai gyógyszertári gyakorlat egy képző helyen tölthető.

A záróvizsga előtti közforgalmú gyógyszertári gyakorlat célja, hogy a hallgató az egyetemen elsajátított elméleti tananyagot, különös tekintettel a gyógyszerhatástani, a gyógyszer-technológiai és a szakigazgatási-ügyviteli kérdésekre, a gyakorlatban alkalmazza és fejlessze. Bővítse tudását a gyógyszertárban forgalmazott fitoterápiás készítményekkel kapcsolatos ismeretek szakmailag helyes alkalmazása területén. A jelölt szerezzen jártasságot a betegekkel, ill. a gyógyszertár dolgozóival kialakítandó helyes kommunikációban. A gyakorlat további célja, hogy a hallgató mélyítse tudását a magisztrális gyógyszerkészítés területén.

A kórházi/klinikai gyógyszertári gyakorlat célja, hogy a záróvizsga előtt álló hallgatók képet kapjanak az intézeti gyógyszertárak feladatköréről, megismerjék a kórházi/klinikai gyógyszertárak szakmai és gazdálkodási feladatait, a gyógyszertárban folyósajátos

gyógyszerkészítési feladatokat, a gyógyszertár információs munkáját és terápiát segítő tevékenységét, valamint a gyógyszertár minőségbiztosítási rendszerét.

Tematika:

A közforgalmú gyógyszertári gyakorlat időtartama 3 hónap, napi 8 óra, amiből 2 óra egyéni felkészülésre fordítható.

A gyógyszerészhallgatónak a záróvizsga előtti közforgalmú gyógyszertárban végzett szakmai gyakorlaton az alábbi területeken kell megfelelő jártasságot szereznie, aminek eredményeként képessé válik a gyógyszerészi tevékenység önálló végzésére: gyógyszerexpediálás, gyógyszerkészítés és -ellenőrzés, minőségbiztosítás, gyógyszertár-üzemeltetés.

A hallgatótól a gyakorlat elvégzése után elvárt képességek:

- az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása;
- a gyógyszertárak működésére vonatkozó rendeletek, szabályok gyakorlati alkalmazásának ismerete;
- a gyógyszertár munkatársaival való megfelelő kapcsolattartás;
- a betegekkel való helyes kommunikáció;
- információnyújtás és tanácsadás a betegeknek öngyógyítással és vény nélküli készítmények (gyógyszerek és egyéb termékek) kiadásával kapcsolatban;
- a kommunikáció szempontjából „problémás” betegtípusok felismerése, és a szituációk segítséggel történő, megfelelő kezelése.

A hallgató feladatai a gyakorlat során:

Az oktató gyógyszerész felügyeletével illetve irányításával részt vesz a következő tevékenységekben):

1. Expediálás

Ennek során a hallgató megismeri, elsajátítja

- a hagyományos vény, illetve E-recept alaki és tartalmi elemeinek ellenőrzését, a gyógyszerek szabályszerű kiadását;
- a gyógyszer-helyettesítés szabályainak alkalmazását, a nemzetközi szabadnéven történő gyógyszerrendelést;
- a gyógyszerek hatásának, mellékhatásainak ismeretében a megfelelő betegtájékoztatást;
- a jellemző interakciók (gyógyszer-gyógyszer, gyógyszer-étel, gyógyszer-étrendkiegészítő) adatbázis alapján való felismerését és értékelését;
- orvosi tájékoztatás és a konzultáció jellemző / kötelező eseteit és módját;
- a megismert / felismert nem kívánt gyógyszerhatással kapcsolatos teendőket;
- az adherencia-kontroll és -javítás eszközeit, gyakorlati alkalmazását;
- az öngyógyítás jellemző eseteit, a kezelésükre alkalmazható vény nélkül expediálható készítményeket;

- a betegek korábbi gyógyszerelésére vonatkozó adatok (NEAK adatbázis) megismerésének lehetőségét és szabályait;
- az étrend-kiegészítőkkel, gyógytápszerekkel, derm kozmetikumokkal kapcsolatos ismereteket
  - az expediáló számítógépes program megfelelő használatát.

2. Gyógyszerkészítés

Ennek során a hallgató megismeri, elsajátítja

- a magisztrális gyógyszerformák, egyedi készítmények szakma szabályai szerinti elkészítését, az inkompatibilitások felismerését;
- az eredeti recept jogszerű változtatási lehetőségének eseteit;
- a szignálási szabályokat, alkalmazásukat (készítő és beteg azonosíthatósága, alkalmazás, adagolás, eltarthatóság);
- a gyógyszerkészítés dokumentációját, az adminisztrációs kötelezettségeket;
- az alapanyagok impleálását, az alapkészítmények laborálását és az ezekhez kapcsolódó adminisztrációs kötelezettségeket;
- a gyógyszerkönyvi készítményeket és a FoNo előiratokat.

3. Üzemeltetés, minőségbiztosítás

Ennek során a hallgató megismeri, elsajátítja

- a gyógyszerértári munkára vonatkozó szakmai protokollokat és adminisztrációt;
- a gyógyszerértár munkatársaira vonatkozó szabályokat; képzettségi, munkajogi követelményeket;
- az egyes munkafolyamatok standard eljárásait;
- az egyes munkafolyamatok ellenőrzését és dokumentálását;

4. Gyógyszergazdálkodás

Ennek során a hallgató megismeri, elsajátítja

- a készletgazdálkodási szempontokat;
- a gyógyszerrendelés menetét;
- a selejt, a visszáru, a káreset során való teendőket;
- forgalmi kivonások menetét;
- az árváltozásokkal kapcsolatos feladatokat;
- a zárások (napi, heti, időszaki), ill. NEAK jelentések rendjét;
- a retaxa jelentőségét és gyakorlatát;
- a fokozottan ellenőrzött szerekkel kapcsolatos ismereteket és teendőket;
- a veszélyes hulladék kezelésére vonatkozó szabályokat.

A kórház/klinikai gyakorlat időtartama 1 hónap, napi 8 óra, amiből 2 óra egyéni felkészülésre fordítható.

A gyógyszerészhallgatónak a záróvizsga előtti kórházi gyógyszerertárban végzett szakmai gyakorlata során az alábbi területeken kell megfelelően tájékozódnia a kórházi gyógyszerellátás jellegzetességeit illetően:

- a fekvőbeteg ellátás és gyógyszerfinanszírozás rendszere;
- gyógyszergazdálkodás (beszerzés és kiadás);
- egyedi- és többadagos gyógyszerkészítés;
- terápiás konzultáció;
- minőségbiztosítási rendszer.

A hallgatótól a gyakorlat elvégzése után elvárt képességek:

- az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása;
- a gyógyszerertárak működésére vonatkozó rendeletek, szabályok gyakorlati alkalmazásának ismerete;
- a gyógyszerertár munkatársaival és a kórház diplomás és nem diplomás alkalmazottaival való megfelelő kommunikáció;
- a fekvőbetegekkel való megfelelő kommunikáció.

A hallgató feladatai a gyakorlat során:

Az oktató gyógyszerész felügyeletével illetve irányításával részt vesz a következő, a kórházi gyógyszerertárakra vonatkozó rendeletben (41/2007 EüM) szabályozott tevékenységekben:

1. Gyógyszerrendelés / -tárolás / -kiadás osztályok részére. Ennek során megismeri:

- a gyógyszerbeszerzés különböző lehetőségeit: „központi közbeszerzés”, egyedi tenderek, közbeszerzésen kívüli beszerzések;
- a gyógyszergazdálkodás IT rendszerét;
- az osztályok / betegek gyógyszerigénylése teljesítésének módját;
- az ellenőrzött szerek nyilvántartását;
- az egyedi import és „off-label” igények teljesítésének eljárását.

2. Egyedi- és többadagos steril és nem steril gyógyszerkészítés. Ennek során megismeri:

- a FoNo és manuális szerinti gyógyszerkészítést;
- a citotoxikus készítmények, keverékinfúziók előállítását;
- az egyedi igények megoldási lehetőségeit.

3. Terápiás tanácsadói feladatok. Ennek során megismeri:

- a terápiás protokollokat (elsődlegesen választható gyógyszerek köre);
- a gyógyszerertár információs tevékenységét; (gyógyszerhelyettesítés, gyógyszerelési tévedések, mellékhatások, interakciók figyelése, jelzése, jelentése).

4. Üzemeltetés / minőségbiztosítás. Ennek során megismeri:

- a gyógyszerérték helyét a fekvőbeteg intézményi hierarchiában;
- a fekvőbeteg-ellátás finanszírozási rendszerét; HBCS, a gyógyszer helye a HBCS-ben;
- a fekvőbeteg osztályok gyógyszerkiadásának tervezését, dokumentálását;
- a speciális gyógyszerátogatási technikákat (tétéles finanszírozás, egyedi méltányosság, adományok);
- a gyógyszeralaplista kialakításának célját és menedzselését;
- a gyógyszerhiányok okát, kezelését;
- a klinikai gyógyszervizsgálatok készítményeivel kapcsolatos teendőket;
- a gyógyszerérték részvételét a kórházi bizottságokban és munkacsoportokban (gyógyszerterápiás, infektológiai, táplálási, stb.);
- a munkaköri leírásokat, feladat- és hatásköröket;

Követelmény:

A hallgatóval szemben támasztott követelmények:

- Fogadja el, írja alá a titoktartási nyilatkozatot.
- A gyakorló helytől való esetleges távolmaradását a képzőhely vonatkozó szabályai értelmében hitelt érdemlően igazolja. A hiányzás pótlása kötelező!
- Kövesse az oktató gyógyszerész szakmai útmutatását!
- a továbbképzési tervet, a gyógyszerértéki referálók és szakmai megbeszélések rendszerét.

Számonkérés:

Közforgalmú gyógyszerértéki gyakorlat esetén:

Elektronikus munkafüzet vezetése: **4-5 hetente 1 gyakorlati probléma** (azaz a záróvizsga előtti közforgalmú gyógyszerértéki gyakorlat minden hónapjában 1 gyakorlati probléma) megoldásának leírása fél-egy oldal terjedelemben. A bemutatott problémák témáját úgy kell kiválasztani, hogy a gyakorlat 2+3 hónapja során készítenő 5 problémamegoldás közül legalább 1 foglalkozzon a gyógyszerértéki tevékenység minden egyes területével (expediálás, gyógyszerkészítés, üzemeltetés, gyógyszerforgalmazás). A munkát az oktató gyógyszerész ellenőrzi és 5 fokozatú érdemjeggyel minősíti. Az elektronikus munkafüzetet a hallgató a képzőhely vonatkozó szabályai szerint juttatja el a Tanulmányi Osztályra. A hallgató a gyakorlat során egy alkalommal, a gyakorlóhely és a hallgató által egyeztetett időpontban 10-15 perces **referátumot** tart a gyógyszerértéki dolgozói számára az oktató gyógyszerész által javasolt szakmai közleményből (a referátum dokumentációjának a munkafüzetben meg kell jelennie). A gyakorlat végén a hallgató összesített gyakorlati munkáját az oktató gyógyszerész a minősítő lapon szövegesen értékeli és 3 fokozatú értékeléssel is minősíti. Ezt kinyomtatva, aláírva, a képzőhely vonatkozó szabályai szerint a hallgató juttatja el a Tanulmányi Osztályra.

Hallgatói értékelés:

A gyakorlatot követően a képzőhely vonatkozó szabályai szerint a hallgató kitölti a gyakorlóhely és az oktató gyógyszerész munkájának véleményezésére szolgáló kérdőívet

Kórházi/klinika gyógyszerértári gyakorlat esetén:

Elektronikus munkafüzet vezetése: **2 gyakorlati probléma** leírása fél-egy oldal terjedelemben. Ezek egyikének a beteghez közvetlenül kapcsolódó terápiás kérdésnek kell lennie, a másik a további 3 (gyógyszerellátás, üzemeltetés, gyógyszerkészítés) terület valamelyikéről választható. Az oktató gyógyszerész a munkát és a leírást ellenőrzi és öt fokozatú értékeléssel minősíti. Az elektronikus munkafüzetet a hallgató a képzőhely vonatkozó szabályai szerint eljuttatja a Tanulmányi Osztályra.

A hallgató a gyakorlat során **egy** alkalommal, a gyakorlóhely és a hallgató által egyeztetett időpontban 10-15 perces **referátumot** tart a gyógyszerértár dolgozói számára az oktató gyógyszerész által javasolt szakmai közleményből (a referáló előadás dokumentációja az erre a célra szolgáló adatlapon történik). A gyakorlat végén a hallgató összesített gyakorlati munkáját az oktató gyógyszerész a minősítő lapon szövegesen értékeli és három fokozatú értékeléssel is minősíti. Ezt kinyomtatva, aláírva a hallgató a képzőhely vonatkozó szabályai szerint eljuttatja a Tanulmányi Osztályra.

Hallgatói értékelés:

A gyakorlatot követően a képzőhely vonatkozó szabályai szerint a hallgató kitölti a gyakorlóhely és az oktató gyógyszerész munkájának véleményezésére szolgáló kérdőívet